

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 21.

BEÁS NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak az Értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Félpont és többletpont nem adható.
4. A vizsgán összesen 150 pont szereshető. Az egyes vizsgarészek arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarészekben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész	Vizsgapont
Olvasott szöveg értése	30
Nyelvhelyesség	30
Hallott szöveg értése	30
Íráskészség	30
Összesen	120

Az egyes vizsgarészekben a dolgozatban szerzett pontok száma nem egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja az Értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat!

I. OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Ha többféle válasz is elfogadható, a javítási kulcs tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékeljük, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor vesszük figyelembe, ha azok a válasz érthetőségét akadályozzák.

Amennyiben több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem fogadható el, ha tartalmazza a helyes megoldást.

Javítás közben minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem elfogadható válasz
- Amennyiben nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.	5.
1	0	1		1

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem elfogadható, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
5	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit), az elért összpontszámot.

I. Olvasott szöveg értése

Részletes útmutató

I.

1. Kînd vreme re-jrá nu mirzsjeny uvig î̂n iskulă.

gyirépt äj nu-j gyirépt

2. Î̂n lok bun sägyeny, kásză nyi-jrá î̂n vályé.

gyirépt äj nu-j gyirépt

3. Î̂n szăt repé ny-ány áflăt kásză.

gyirépt äj nu-j gyirépt

3 pont

II.

0.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
D	C	H	A	G	E	I	F	B

8 pont

III. Megoldásként több lehetőséget is megadunk. Ezekon kívül elfogadhatók azok a variánsok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel.

A megoldásokban előforduló nyelvtani vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a megértést nem akadályozzák.

Kînd inká (0) în kumpányé săgyeny o vinyit î (12) kulyibă on sârpé. Âtunsj inká kupiji (13) misj âszrá, sî frikă mi-jrá kă ly-o băntăli. D-âje m-âm âpukât (14) o bată sî k-aje âvem dî gînd sză-l jau zsjosz dăpă (15) fâl. Dă nu l-âm putut âpukă, k-o mérsz dă szub (16) trakă. Sârpilyasztă pă (17) mirosz dă lâptyé o vinyit lá noj, kă urtăkă me (18) s-o lăszăt fătă dă sjinsj luny lá (19) noj. Sârpilye pă tyéptu fetyi (20) sză-nvârtye. Na âtunsj âm kăptălit-o (21) pă fătă dînnentye sârpi. Kînd o vinyit (22) cîgănu-m, âny mérsz dîn (23) kulyibă sî ny-âny kutăt lá mămă lok (24) pă măs/ pă năptyé.

13 pont

IV.

(25) Áré kâr, dă nu styijé viziti.	gyirépt äj	<u>nu-j gyirépt</u>
(26) Inká învăcă fisjorusztă.	<u>gyirépt äj</u>	nu-j gyirépt
(27) Putyeré măré áré.	<u>gyirépt äj</u>	nu-j gyirépt
(28) Nu numă pă vără-s kată lukru.	gyirépt äj	<u>nu-j gyirépt</u>
(29) Sî năptye ku vojé ár lukrá.	<u>gyirépt äj</u>	nu-j gyirépt
(30) Lyimbé nu szfătestyé.	gyirépt äj	<u>nu-j gyirépt</u>

6 pont

II. NYELVHELYESSÉG

A javítási útmutató tartalmazza az összes elfogadható választ.

Amennyiben a válasz helyesírási hibát tartalmaz, nem fogadható el. Amennyiben több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem elfogadható, ha tartalmazza a helyes megoldást.

A vizsgarészben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása az útmutató alapján történik.

Javítás közben minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem elfogadható válasz
- Amennyiben nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.	5.
1	0	1		1

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem elfogadható, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
5	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit), az elért összpontszámot, illetve a mellékelt táblázat segítségével megállapított vizsgapontokat.

II. Nyelvhelyesség

Részletes útmutató

I.

- (0) c) o szfársít
- (1) b) lukrát
- (2) a) sz-o-nszurát
- (3) a) építkizi
- (4) b) fisjurásj
- (5) a) o merzsjé
- (6) d) lat
- (7) a) kårpestyé
- (8) d) szá szímce
- (9) b) szá umblyé

9 pont

II.

A megoldás csak akkor fogadható el, ha az igealak mindegyik eleme helyes.

- (10) áré
- (11) pãzestyé
- (12) szá lukré
- (13) szá fákã
- (14) mujtã
- (15) szá je
- (16) s-o lat
- (17) s-acícát
- (18) o zãpsít

9 pont

III.

A megoldások csak akkor értékelhetők, ha a szövegben a szöveg melletti szóalak helyes.

<p>Jo kînd férb, dîn sjigogyi mult fák, kã ám márë-j családú. Dák-ávény bány, uvig jau kárnyé, férb gãjinã. Sjë mãnînkã unguri, áje férb sî frig sî jo. Pérkét, kárnyé friptã, ásztã nyé plásjë máj binyé. Nu fák lîngã kárnyé nyimik, numã kîrbajé lu kupij. Cîgãnu mnyo ku pînyé mãnînkã kárnye. Unyirj férb sî mãmãlyigã, sî pãszãt. Pãszãtu fãsjény dîn fãjinã dã kukuruz o dîn dárã. Kînd gátã-j, puj pã mãnãkãrsztã unturã, dã ám. Dã kupijilor ro lyé plásjë sî mãmãlyigã. Kînd kîrbajilye binyé lyé férb szã fijé malyé, bãg pã jéj ápã, fãjinã, szãré, máj odãtã lász szã szã ferbé unã, dãp-áje ku lyingurã rup gumbacé dîn je sî lyé bãg î unturã ku sjepé friptyé. În multyé rîndurj férb sî mázãré, sî kînd ávény kãrnãt î je sî máj bunã-j. Cîgãnu mnyo máj binyé szlãnyinã mãnînkã, kã lukru grou áré. Jestyé zuã, kînd d-înr-o táblã-ntrãgã o zsumãtãtyé táblã szlãnyinã mãnînkã. Kînd mosu mnyo kusztã, jél ált nisj nu mãnãkã, tyár szlãnyinã ku pînyé, sî ku sjãpã. Dã sî birije szã lukré. 65 áj dã zilyé o kusztãt.</p>	<p>(0) <u>ám</u></p> <p>19. friptã</p> <p>20. bun</p> <p>21. rupé</p> <p>22. kupij</p> <p>23. ku prunyé</p> <p>24. pitã ku</p> <p>25. umplã</p> <p>26. bunã</p> <p>27. kasjë</p>
--	---

9 pont

IV.

0.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.
D	F	E	C	J	B	L	K	I	G	M	H	N	A

13 pont

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 40 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
1	1
2	1
3	2
4	3
5	4
6	4
7	5
8	6
9	7
10	7
11	8
12	9
13	10
14	10
15	11
16	12
17	13
18	13
19	14
20	15

Feladatpont	Vizsgapont
21	16
22	16
23	17
24	18
25	19
26	19
27	20
28	21
29	22
30	22
31	23
32	24
33	25
34	25
35	26
36	27
37	28
38	28
39	29
40	30

III. HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Ha többféle válasz is elfogadható, a javítási útmutató tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell. A zárójelben szereplő szavak, kifejezések nem feltételei a válasz elfogadhatóságának.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékeljük, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor vesszük figyelembe, ha azok a válasz érthetőségét akadályozzák.

Amennyiben több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem fogadható el, ha tartalmazza a helyes megoldást.

Javítás közben minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem elfogadható válasz
- Amennyiben nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.	5.
1	0	1		1

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem elfogadható, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
5	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit), az elért összpontszámot.

III. Hallott szöveg értése

Részletes útmutató

Szévegu-l dă elsé:

(0) *Kupilu-l nyébutyizát ...*

a) máj kront äj, dăkit hăl butyizát

1. Lá pátu kupiluluj tyár odátă sztătye ...
a) trij buszorsj
2. Kupilu nu putye sză fijé ...
b) szîngur.
3. Kupijilor lyé făsje pătăskă ...
b)sză nu fijé sztrikác
4. În pătăskă-jrá ...
a) pînyé sí äj
5. Cîgánkă pîn lá butyéz ...
b)dăpă ápă nu mirzsje.
6. Kînd kupilu-jrá bătut ku oty ...
a) oknă ji-jrá fruntye
7. Kupiji-j sztrikác ...
b) nu-sz putulyic.
8. Ápă ku szkrum îj făsje
b) lu kupiluluj nyébutyizát
9. Dăkă szkrumu sză fundă ...
a) făsje repé butyizálă
10. Părinzi dă krusje ...
a) aminy uminyic äsz

10 pont

Szévegu-l dă dauălye

(0) Kulyibilye nyé noj nyé fãsjeny ...
c) dîn pãmînt ku pãjé.

11. Kulyibilye nastré ...
c) misj ășzrá.
12. Pãrcilye kãșî ...
b) dauă pãrc oformă-szrá
13. Fálurilye ...
a) lyipe ku tyinã
14. Kulyibá ászgupá...
b) ku pãjé
15. În kulyibásztá săgyeny, kînd...
b) pînsjé nu ny-o nãszkut kupilu
16. Cîgãnu-m dă kătãnã ...
c) îñ bãnãrijé lukrá
17. Kártyijé nyé szkrije ...
c) ku lunnylye
18. Nauă nu ny-o szkrisz ...
b) kã jî sz-o rupt mîná.
19. Mágá jél d-áje nu nyé szkrije ...
d) szã nu nyé szpãrijény.
20. Gyiriptátýe ány styut ...
d) dă lá frátyi szo.

10 pont

Szévegu-l dă trijilye

✓(0) Masá me ro mîndru kărpe.

21. Masá o murit în 1984.
22. Átunsj inká ásá la anyagu în méteră.
23. Sză lukré în calyé putátýé umblá.
24. Cîgánsjilye lukrá lá kásj, hungyé tyisztile kosjinyilye.
25. Sî cîgányi în szát umblá sză lukré, jéj ku lyemnyé lukrá.
26. Nu pă bány lukrá, în multyé rîndurj calyé îs kăpătá kupijilor.
27. Pă kupij kînd năstye, nu în polyă lyé băgá, în vánkos lyé lyigá szfară.
28. Nisj pát mik n-áve kupiji, în trakă lyé cînye. .
29. Dă naptýe mumă szá ku pisjor o miská traká.
30. Sî mînyilye kupiluluj îj lyigá în polyă, k-ásá nu zgărminá.

10 pont

A HANGANYAG SZÖVEGÁTIRATA**1. szöveg****I. Szévegu-l dă elsé**

Kînvă ásă zîsje, pînsjé sjinyivá nu-j butyizát, dráku szá zsakă ku jél. Kînd o năszkut on kupil, zîsje, kă vinyé Uringyilye lá pátu-j. Estye-szrá trij mujérj, káré szpunye, sjé fel kuszt ave kupilásu o fătuskă. Kum zîsje, ásă äjrá. Tyár odátă vinyé-nnentyé, má dăp-áje nyime nu lyé vigye máj mult. Má sí lu Dimizo ji-jrá frikă dă jelyé.

Păntr-asztă toc ásă gîngye, kupiji pîn lá butyéz nu-sz îñ biztonság, ákarsjé patyé szá fijé ku jéj. Nu-j szlobod nisj ocăřă dobă, szá fijé szîngurj, kă lyé patyé styimbă buszorsjilye.

Dă nisj mumă szá kupijilor misj nu putye szá fákă, sjé áré dă gînd. Damnyé ápăřă je szá mergă dăpă ápă lá făntîñă, dăpă sjé j-o năszkut kupilu. Ápă szátuluj sz-ár fásjé virminasză, dák-ár merzsjé. Nisj szá ferbé nu ji-j szlobod. Dă sjé gîngyesty tu! Je trăbu szá pázászkă măkătyélu, szá nu-l bătă nyime ku oty. Păntr-asztă fásjé „pătăskă”, sí punyé dă szub vánkосу kupiluluj.

Ászttă-j on szkulyéc mik, îñ sjé bágă on dăřăb dă pînyé, tyăptăñ sí äj. Zîsjé, kă păntru, kă äju tăré putyé, nyime nu szá-ndură szá vijé ápapé szá-l băntălăszkă pă kupilásu.

D-áje szuktule szá lyé lyyngă fruntye kupijilor, szá styijé, ly-or bătut ku oty, o nu. Dăkă okñă ji-jrá fruntye kupiluluj, átunsj l-or bătut ku oty, ákărkum l-or pázît.

Zîsje, kînd kupiji-sz sztrikác, ánume mult plînzsjé, nu szá patyé kulkă îñ putujălă, uvig val-on báj áré.

Kînd inkă multă dobă-jrá máj pîn lá butyizálă sí kupilu ro krunt äjrá, îj fásjé ápă ku szkrum szá szá putulyăszkă. Îñtr-on lavor bágă ápă sí arékityé dăřăburj dă kărbuny. Dăkă dăřăburilye dă kărbuny rămîjé szusz pă tyityije ápi, átunsj nu-j nyimik báj, dá dăkă szá fundă, kum máj patyé, trăbu sz-ădukă máj îñnentyé dobă dă butyizálă.

Butyizálă îñ sásză szăptămîny dăpă năszkut or szuktulit szá cîjé lá bájás. Pă mămă sí tătă-l dă krusjé păřinci lyé kută lu kupijilor. Ákarsjinyé nu putye szá fijé kumătri, kă dăkă păřinci sjévă păce, jéj trăbuje szá-l nivilăszkă szusz pă kupilu-l dă krusjé.

(Forrás: Rizsik Judit Katalin A születéstől a keresztelésig című műve alapján beásra fordította: Pálmainé Orsós Anna In: Romológiai Kutatóintézet Közleményei 2. Szekszárd, 2000)

2. szöveg

II. Szévegu-l dă dauălye

Kînvă dă lîngă pãrou szkutyeny pãmîntu-l nyégru. Pă pãmînt, sjé szkutyeny vãrszány ápă, pájé kivirleny îh je. Ink-ápo nyé măruntány dăřburj đîn tyinájé ku szopá, s-o-nvãrtyeny îh pájé.

D-înr-ásztá fãsjeny fundu kãsî. Kînd sză uszká, máj fãsjeny arékityé cîglyé đîn tyinásztá. Nu trãbuje sză fãsjény multyé, kă kulyibilye s-átunsj ro pitulátyé-szră, sî podu-j ázsunzsjeny ku mîná dă pã pãmînt. O pãrtyé dă szobă-jră dă trij métãřă dă măré, hãjelãntă dă pátru métãřă. Îh kulyibă-nkipe o másză, on pát, s-o lãdă dă calyé. Fãlurilye k-on pik máj mult d-o métãřă šszră, p-estye punyeny tyityije đîn lyemnyé sî đîn pájé. Dauă grinzsj punyeny pã fãl, sî p-estye punyeny lyemnyilye-n krusjé, dăp-ãje sî înnentyé, sî înnãpoj punyeny o grindă.

Dăp-ásztá, má kînd sjigogyi mîndru sztãtye, o lyipeny ku tyină, sî kînd sză uszká, asztupány ku pájé. Îh szfãrsîť sî arékityé dăřburj dă lyemnyé punyeny pã pájé, kit vîntu sză nu lyé szuflyé zsjosz. Înr-ásztá sãgyeny, pînsjé kupilu-l d-azelsé inkă nu-jră, sî pã cîgãnu-m nu l-or tyimá-t îh kãťanyijé.

Cîgãnu-m îh Tatabánya-jră kãťãnă. Îh bãňãrijé lukră ákulo. J-o-rupt mîná csile. Sî dauă szãptãmîny trisje, pînsjé o kãrtyijé kãpãťány dă lá jél. Gîngyeny, kă dar p-on gyakorlat măré-j, d-ãje nu nyé szkrijé. Dă jél nisj lu frãtyi szo nu j-o lãszãť sză nyé szpujé, sj-o pãcîť.

(Forrás: „Senki sem tudott segíteni rajtunk” című elbeszélés alapján beásra fordította: Kalányos István. In: Zsigó, Jenő: Az ember csak a maga sorsárul tud beszélni. Romano Kher könyvek. Néprajz 1.)

3. szöveg

III. Szévegu-l dă trijilye

Kînd kusztá inká masá me - în '84 o murit – ro mîndru kărpe. Je nyé kărpe calyilye: rotyij, zăbunurj, kătrinc - făr d-o szuflă, ku mînă kărpe. Mámá-m păre, k-átunsj nu putye păstyî tot calyé kumpără. Anyagu la în métără, sî ásá-l kărpe ku sjinyivá pă bány, o dákă sză prisjipe, átunsj făr dă varoică jelyé kărpe. Je d-aje în calyé navé numá átunsj umblá, kînd val-o szărbătaré máré-jrá. Álmintrilye în calyé purtátyé mirzsje sză lukré lá kăsj sî cîgányi sî cîgânsjilye. Jelyé tyisztile kosjinyilye, lyipe fălurilye, o săcăle szusz pămîntu. Pântru kă lukrá, nu bány îs sjire, māj binyé mănkáré, o calyé kupijilor.

Cîgányi mágá lyemnyé tije în păduré, o szpărzsje în hudvár sî ly-ákără înlontru, sză pată fitiji.

Átunsj, kînd năstye on kupilás, n-áve polyă, în vânkos îl punye, sî ku szfară o ku kîrpă-l lyigá. Dá nisj kîrpé n-áve, ká áku. Rangyinyé punye dă szub kupij – dîn kămăsă re, dîn sjarik rungyuros z îs rupe dărburj, s-estye-szrá kîrpilye.

Nisj pát mik n-áve átunsj kupiji. În trakă lyé cînye, ákulo lyé lyigăná. Traká-jrá pă lîngă pát. Kînd kupilásu dă naptye sză szkulá, mumă sză numá-s lunzsje áfără pisjoru dîn pát, o miská ocără pă trakă, sî repé sză kulká înnápoj kityusdujinsj.

Kînd kupilu ro mik ájrá, átunsj ku vânkos dă tot îl băgá în trakă. Kînd māj máré-jrá, sî mult sză miská, átunsj nu-l lăszá în trakă, kă repé ár fi kăzut áfără d-ákulo. Átunsj în pát îl băgá, s-ákulo sză kulká.

Kînd inká în trakă-jrá, sî-l lyigá în vânkos, átunsj sî mînyilye îj lyigá în polyásztá. Zîsje, k-ásá māj binyé putye hugyunyi, nu-j umblá tot mîná, sî nu sză zgărminá.

(Forrás: Kalányosné László Julianna: Adatok az őcsényi cigányság szülés és csecsemőápolás körében kialakult szokásaihoz című forrásmű alapján In: Cigány Néprajzi Tanulmányok 6. kötet - Beásra fordította: Pálmáné Orsós Anna)

IV. Íráskészség

I. feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága	4 pont
Érthetőség; nyelvi megformálás	5 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	10 pont

Amennyiben a dolgozat „*A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága*” szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

- **A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó megvalósította-e a kommunikációs szándékot, azaz megfelelően dolgozta-e ki a témát; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre. Nem kell pontot levonni azért, ha a szöveg hosszabb 150 szónál.

- **Érthetőség; nyelvi megformálás**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg érthető-e az olvasó számára, az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák a megértést nem akadályozzák-e.

- **Íráskép**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála**1. A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága**

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célt; megfelelően dolgozta ki a feladat minden részletét, és elérte a minimális szöveg-mennyiséget.	A vizsgázó nagyrészt megvalósította a kommunikációs célt; egy-két részlettől eltekintve általában megfelelően dolgozta ki a feladatot, és legalább 120 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladat bizonyos részeit, a létrehozott szöveg 120 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladatot, a szöveg 60 szónál rövidebb.

2. Érthetőség; nyelvi megformálás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg, egy-két kisebb pontatlanság ellenére, az olvasó számára tökéletesen érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák ellenére az olvasó számára nagyjából érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák következtében nehezen érthető és követhető, illetve félreérthető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt nem érthető és nem követhető.

3. Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás.

II. feladat (a 1. és 2. variáció közül választott feladat)*Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról*

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése	5 pont
Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2 pont
Szövegalkotás	4 pont
Szókincs, kifejezőmód	4 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	4 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	20 pont

Amennyiben a dolgozat „A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése” szempont alapján 0 pont, akkor az összpontszám is 0 pont.

*Az értékelési szempontok kifejtése***• A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat. Nem kell levonni pontot, ha a szöveg hosszabb 250 szónál.

• Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonynak; az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

• Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete, megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (előre- és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók stb.).

• Szókincs, kifejezőmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; a szóhasználat a emelt szintnek megfelelő változatosságot mutat-e.

• Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák mennyiben akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget teljes egészében megértse.

• Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála**1. A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése**

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontokat megfelelően kidolgozta. A szöveg megadott hosszúságú (15% eltérés lehetséges).	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többit csak részben.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.

2. Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg a szövegfajtanak és a szerző és az olvasó közötti kapcsolatnak megfelelő hangnemben íródott, az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme következtleniséget mutat, az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.

3. Szövegalkotás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő, elkülönül a bevezetés és a befejezés. A szöveg a gondolati tagolást követő bekezdésekből áll. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, - elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést (2 pont), - bekezdéseket alkalmaz (3 pont). A mondatok általában szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra, hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szövegként nem értékelhető.

4. Szókinccs, kifejezésmód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos, viszonylag bő szókinccs jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccs jellemzi. A szókinccs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget kevésbé változatos, helyenként egyszerű, de még a téma és a közlési szándék szempontjából elfogadható szókinccs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néhány helyen jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókinccs nagyon egyszerű, nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen megnehezíti a szöveg megértését.

5. Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg kevés nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nem befolyásolják a megértést.	A szöveg több nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, VAGY csak néhány nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nehezítik a megértést.	A szövegben sok olyan nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba van, amelyek a megértést jelentősen megnehezítik, valamint sok, a megértést nem befolyásoló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba is előfordul benne.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt több helyen nem érthető.

6. Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás.
